

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

VYSOKÁ PREDSTAVITEĽKA
ÚNIE PRE ZAHRANIČNÉ
VECÍ A BEZPEČNOSTNÚ
POLITIKU

Brusel, 14.4.2011
KOM(2011) 204 v konečnom znení

SPOLOČNÁ SPRÁVA RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

VÝROČNÁ SPRÁVA O HONGKONGU ZA ROK 2010

Osobitná administratívna oblasť Hongkong: výročná správa za rok 2010

Úvod

Od odovzdania Hongkongu pevninovej Číne, ku ktorému došlo pred viac ako trinástimi rokmi, Európska komisia podrobne sleduje hospodársky a politický vývoj osobitnej administratívnej oblasti Hongkong (OAO) s cieľom splniť svoj záväzok voči Európskemu parlamentu z roku 1997 vydávať výročné správy o vývoji v Hongkongu. Toto je trinásta správa, ktorá sa týka roku 2010.

V priebehu roku 2010 naďalej dobre fungovala zásada „jedna krajina, dva systémy“, ktorá je ustanovená v spoločnom vyhlásení Číny a Veľkej Británie a v základnom zákone Hongkongu, pretože sa dodržiavali práva a základné slobody obyvateľov Hongkongu, bola zabezpečená ochrana právneho poriadku a zostal zachovaný aj systém trhového hospodárstva a podnikateľské prostredie.

Bilaterálne vzťahy a spolupráca medzi EÚ a Hongkongom naďalej postupujú vpred po veľmi priaznivej ceste z hľadiska obchodu, investícií a dialógu o otázkach spoločného záujmu. EÚ je stále druhým najväčším obchodným partnerom Hongkongu. Je najväčším zdrojom priamych zahraničných investícií Hongkongu (PZI) po pevninovej Číne a Britských Panenských ostrovoch. Hongkong, kde existuje jedna z najväčších európskych podnikateľských komunit v Ázii a finančné a ekonomické centrum regiónu, si udržiava svoj strategický význam obchodného a investičného partnera EÚ.

EÚ naďalej dôrazne podporuje skorý a podstatný pokrok k dosiahnutiu cieľa skutočného všeobecného volebného práva v súlade so základným zákonom OAO Hongkong, ako aj vôľou obyvateľov Hongkongu.

POLITICKÝ VÝVOJ

Rok 2010 bol pre ústavný vývoj Hongkongu rozhodujúcim rokom, v ktorom prevládala intenzívna politická diskusia o volebnej reforme.

V júni uskutočnil Hongkong dôležitý krok vpred, keď legislatívna rada schválila návrh metód výberu predsedu výkonnej rady a vytvorenie legislatívnej rady v roku 2012. Podľa týchto právnych predpisov sa v roku 2012 zvýši počet členov výboru, ktorý volí predsedu výkonnej rady, z 800 na 1 200 členov a počet kresiel v legislatívnej rade zo 60 na 70. Pomer kresiel v legislatívnej rade obsadzovaných priamou voľbou verejnosti a kresiel obsadzovaných voľbami členov funkčných volebných obvodov (ako sa stanovuje v rozhodnutí Stáleho výboru Národného ľudového kongresu z roku 2007) 50 : 50 sa zachová.

Z desiatich nových doplnených kresiel legislatívnej rady sa päť prideluje priamo voleným územným volebným obvodom a ďalších päť funkčným volebným obvodom. Päť nových kresiel funkčných volebných obvodov obsadia priamo volení členovia okresných rád, čo sú orgány miestnej správy. To znamená, že 3,2 milióna registrovaných voličov, ktorí

v súčasnosti nemajú právo voliť žiadnych zákonodarcov funkčných volebných obvodov, bude mať právo hlasovať za päť nových kresiel funkčných volebných obvodov.

Dňa 25. júna predseda výkonnej rady Donald Tsang povedal, že to bol „triumf dojednaní o jednej krajine, dvoch systémoch“. Neskôr vo svojom októbrovom politickom prejave zdôraznil, že Hongkong uskutočnil rozhodný krok k všeobecnému volebnému právu, keď legislatívna rada schválila súbor ústavných opatrení na rok 2012, a že sa uskutočnila túžba spoločenstva posunúť ústavný vývoj vpred.

Dňa 25. júna 2010 hovorca vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashton vydal vyhlásenie, v ktorom si všimol schválenie volebných reforiem na rok 2012 legislatívnou radou a zdôraznil, že EÚ naďalej veľmi podporuje skorý a podstatný pokrok smerom k dosiahnutiu cieľa všeobecného volebného práva v súlade so základným zákonom Hongkongu a medzinárodnými štandardmi. Dospel k záveru, že pre obyvateľov Hongkongu je to najlepšia záruka stability a prosperity.

Legislatívny proces bol ťažký. Proti návrhom vlády spočiatku namietali všetky pandemokratické strany. V máji sa konali doplňujúce voľby vyvolané rezignáciou piatich pandemokratických zákonodarcov v januári, ktorí namietali, že doplňujúce voľby by predstavovali „de facto referendum“ o tempe demokratického vývoja. Všetci piati zákonodarcovia získali svoje kreslá späť v doplňujúcich voľbách s veľmi nízkou účasťou (17 %) a za neúčasti provládnych strán. V snahe nájsť kompromis, ktorým by sa dalo vyhnúť druhému zamietnutiu súboru opatrení volebnej reformy zákonodarným orgánom, sa po prvýkrát od udalostí na Námestí nebeského pokoja v roku 1989 stretli predstavitelia z pevniny s hongkonskými pandemokratickými predstaviteľmi. Ústredná vláda prijala návrh demokratickej strany umožniť všetkým registrovaným voličom (nielen voleným členom okresných rád) v Hongkongu hlasovať za päť nových kresiel funkčných volebných obvodov a legislatívny orgán nový návrh nakoniec schválil potrebnou dvojtretinovou väčšinou hlasov. EÚ s radosťou víta dialóg, ktorý umožnil schválenie tohto návrhu.

Predseda výkonnej rady Donald Tsang sa v októbrovom politickom prejave jasne vyjadril, že počas jeho volebného obdobia nebude táto vláda vydávať zákony o otázke národnej bezpečnosti v súlade s článkom 23 základného zákona. Tsang povedal, že hoci je to ústavná povinnosť, svoje úsilie zameria na naliehavejšie otázky, ako je vykonávanie právnych predpisov, ktoré zavedú zmeny pre volebnú reformu v roku 2012 a riešia otázky živobytia.

Nový predseda Najvyššieho súdu Hongkongu Geoffrey Ma, ktorý prevzal túto funkciu v septembri 2010, prisahal, že bude obhajovať pravidlo zákona v osobitnej administratívnej oblasti, a prisľúbil rázne chrániť česť mestských súdov.

Hongkonskí zákonodarcovia z celého politického spektra vyjadrili podporu uväznenému čínskemu aktivistovi Zhao Lianhaiovi, ktorý zorganizoval skupinu rodičov v snahe získať odškodnenie pre deti otrávené mliekom kontaminovaným melamínom na pevnine. Niektorí z nich dokonca podpísali petíciu, v ktorej od Najvyššieho ľudového súdu žiadajú prepustenie aktivistu. Spoločná petícia 28 hongkonských zástupcov Národnému ľudovému kongresu bola predložená aj Súdu, ktorý naliehavo žiada o zhovievavejší rozsudok v tomto prípade. V decembri 2010 bol Zhao Lianhai zo zdravotných dôvodov prepustený.

23. august 2010 bol svedkom tragických udalostí na Filipínach, kde bol v Manile zadržaný autobus s hongkonskými turistami ako rukojemníkmi, pričom osem osôb z Hongkongu zomrelo a ďalší boli zranení. EÚ vyjadrila hongkonskému ľudu svoju sústrasť a podporu.

V roku 2010 pokračovalo rozširovanie vzťahov medzi Hongkongom a Taiwanom návštevou hongkonského tajomníka pre finančné záležitosti Johna Tsanga v auguste v Taiwane. V máji bola v Hongkongu založená Taiwansko-hongkonská rada pre hospodársku a kultúrnu spoluprácu. Obe strany sa dohodli na posilnení výmen a spolupráce v oblasti obchodu, financií, propagácie investícií a cestovného ruchu.

EÚ je vo všeobecnosti presvedčená, že počas roku 2010 zostalo vykonávanie zásady „jedna krajina, dva systémy“ v OAO Hongkong na uspokojivej úrovni a že sa naďalej dodržiavali práva a slobody hongkonských obyvateľov, garantované v spoločnom vyhlásení Číny a Veľkej Británie a v základoch zákone.

HOSPODÁRSKY A OBCHODNÝ ROZVOJ

Po vstupe do roku 2010 sa hongkonské hospodárstvo dobre zotavilo z globálnej finančnej krízy. V priebehu prvých troch štvrtí rokov roku 2010 sa HDP v reálnom vyjadrení zvýšil o 7,1 % po 2,7-percentnom poklese v roku 2009. Ukázalo sa, že opatrenia vlády zavedené v období krízy môžu zmierniť vonkajšie riziká a zachovať dôveru. Pokrízový rast podporovalo silné hospodárstvo pevninovej Číny, silná reakcia vo forme dovozov na ázijské trhy, výdatný prílev likvidity, ako aj zvyšujúca sa dôvera spotrebiteľov a podnikov. Trh práce bol stabilný a miera nezamestnanosti poklesla za tri mesiace do novembra 2010 na dvojročné minimum 4,1 %¹. Popri stálej hospodárskej obnove a zvyšujúcich sa dovozných cenách sa však zvýraznil inflačný tlak. Inflácia spotrebiteľských cien za rok 2010 predstavovala 2,3 %² a zdá sa, že tento trend zvyšovania bude pokračovať aj v roku 2011.

V roku 2010 prilákal Hongkong výdatné prílevy medzinárodnej likvidity na trhy aktív v rámci uvoľneného globálneho menového prostredia. V dôsledku stabilizácie výmenného kurzu medzi hongkonským a americkým dolárom neexistovala možnosť použiť menové politiky na riešenie tlaku cien aktív. Následne sa počas roku 2010 stalo pre vládu OAO Hongkong hlavnou výzvou zmiernenie rizika špekulácie s aktívami. Napriek negatívne mu vplyvu prepojenia meny na pohyby cien aktív a infláciu, hongkonské orgány znova verejne zdôraznili svoj prístup udržania systému prepojených výmenných kurzov (stabilizácie kurzu HKD – USD), ktorý je zavedený od roku 1983.

Hongkong rozšíril svoju úlohu v internacionalizácii pevninovej meny renminbi (RMB). Popri finančnej expertíze a infraštruktúre, ktorú musí Hongkong ponúknuť, sa teraz Hongkong s podporou ústrednej vlády úspešne presadzuje ako popredné centrum na podnikanie a produkty RMB mimo pevniny. V priebehu roka 2010 Čína progresívne uvoľnila svoje pravidlá pre kapitálové prevody v RMB, cezhraničné zúčtovanie, emisie firemných obligácií a prístup na svoj pevninový trh obligácií s cieľom zlepšiť obeh fondov RMB z oblastí mimo pevniny. V Hongkongu sa zároveň skutočne a udržateľne rozbehlo podnikanie v RMB, ktoré svedčí o raste a rekordných úrovniach vkladov v RMB, transakciách zúčtovania

---

¹ Zdroj: Hongkonský úrad pre sčítanie ľudu a štatistiku.

² Zdroj: Číslo predstavuje mieru rastu zloženej inflácie spotrebiteľských cien za prvých jedenásť mesiacov roku 2010, Hongkonský úrad pre sčítanie ľudu a štatistiku.

cezhraničného obchodu a bujnóm raste finančných a investičných produktov denominovaných v RMB. Hongkong si v roku 2010 udržal svoje vedúce postavenie aj ako globálne najväčší trh verejne obchodovateľných cenných papierov (IPO).

Hongkong a Čína pokračovali v upevňovaní hospodárskych a obchodných vzťahov prostredníctvom dohody o užšom hospodárskom partnerstve (CEPA). V máji 2010 bol podpísaný siedmy dodatok k dohode, podľa ktorého Čína zaviedla pre hongknských poskytovateľov služieb viac liberalizačných opatrení v službách, čím sa celkový počet liberalizovaných odvetví služieb podľa CEPA zvýšil na 44. EÚ naďalej spolupracuje s hongknskou vládou pri šírení informácií o CEPA pre európske podnikateľské spoločenstvo.

Pokiaľ ide o regionálnu integráciu, Hongkong a čínska provincia Guangdong uskutočnili ďalšie kroky k inštitucionalizácii svojej spolupráce a výmen prostredníctvom rámcovej dohody, ktorú schválila Štátna rada Čínskej ľudovej republiky a ktorá bola podpísaná 7. apríla 2010. Jej cieľom je propagovať spoločný sociálno-hospodársky rozvoj v Hongkongu a Guangdongu a zarábať na konkurencieschopnosti hongknských odvetví služieb a guangdonských výrobných odvetví s cieľom vybudovať pokrokovú základňu globálnej výroby a moderných služieb.

Hongkong sa nedávno začal aktívnejšie zapájať do rokovania a uzatváraní dohôd o voľnom obchode, zatiaľ čo v oblasti liberalizácie obchodu naďalej silno podporuje multilateralizmus. Okrem dohody CEPA s pevninovou Čínou podpísal Hongkong 29. marca 2010 dohodu o užšom hospodárskom partnerstve s Novým Zélandom, svoju prvú dohodu o voľnom obchode s cudzou krajinou. V januári 2010 sa začali rokovania o dohode o voľnom obchode s Európskym združením voľného obchodu (EZVO) a podľa správ sa blížia ku koncu. Hongkong inicioval aj prieskumné rozhovory s Chile, Peru a Malajziou. V decembri 2010 vykonala Svetová obchodná organizácia prieskum obchodnej politiky Hongkongu a Číny. Rovnako ako predchádzajúce prieskumy obchodnej politiky Svetovej obchodnej organizácie, aj tento prieskum zistil, že Hongkong má stále jeden z najliberálnejších a najtransparentnejších režimov zahraničných investícií a jednu z globálne najviac trhovo orientovaných a otvorených ekonomík.

V roku 2010 bolo predložených alebo schválených niekoľko medzných hospodárskych legislatívnych návrhov. V júli Hongkong schválil svoj prvý zákon o minimálnej mzde. Zákonodarná rada prijala návrh pracovnej skupiny, ktorú vymenovala vláda, stanoviť výšku minimálnej mzdy na 28 HKD za hodinu (približne 2,80 EUR). Zákon o minimálnej mzde nadobudne účinnosť 1. mája 2011.

Ďalším medznikom bolo predloženie návrhu zákona o hospodárskej súťaži. V návrhu zákona (ak bude prijatý) sa predpokladá ustanovenie komisie pre hospodársku súťaž, ktorá zodpovedá za vyšetrovanie a stíhanie postupov v rozpore s hospodárskou súťažou spadajúcich do pôsobnosti zákona o hospodárskej súťaži, zatiaľ čo súčasné orgány pre vysielanie a telekomunikácie by pre záležitosti týkajúce sa ktorejkoľvek z týchto rozdielnych oblastí požívali výhodu súbežnej jurisdikcie. V zákone sa predpokladá aj zriadenie súdu pre hospodársku súťaž. EÚ víta predloženie zákona o hospodárskej súťaži v Hongkongu, pretože veríme, že politika hospodárskej súťaže je dôležitým atribútom dobre fungujúceho trhového hospodárstva. Vytvorili by sa rovnaké podmienky pre firmy, zvýšila by hospodársku účinnosť a ochránil by sa voľný obchod v prospech spotrebiteľov.

Dňa 3. marca 2010 Hongkong ukončil legislatívny proces na prijatie zákona a ustanovení o výmene informácií v súlade so vzorovou zmluvou OECD z roku 2004. V daňovom zákone sa uvádza výmena informácií len na požiadanie. Ako reakciu na verejný dopyt zahrnul Hongkong do jednotlivých dohôd o dvojitém zdanení bezpečnostné opatrenia, ktoré poskytujú dodatočnú zákonnú procesnú ochranu pri spracovaní žiadostí o výmenu informácií od zahraničných jurisdikcií. V priebehu roka 2010 podpísal Hongkong 14 takýchto zmlúv o dvojitém zdanení (7 s členskými štátmi EÚ). Očakáva sa, že zväčšujúca sa sieť bilaterálnych zmlúv o zdanení prinesie všetkým stranám nové podnikateľské, obchodné a investičné príležitosti.

VZŤAHY A SPOLUPRÁCA MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A HONGKONGOM

V roku 2010 sa bilaterálne vzťahy medzi Európskou úniou a Hongkongom naďalej rozširovali. Hongkong je dôležitým aktérom v regióne a sprostredkovateľom obchodných a investičných tokov medzi EÚ a pevninovou Čínou.

V roku 2010 si EÚ udržala svoje postavenie druhého najväčšieho obchodného partnera Hongkongu po pevninovej Číne. Naopak, v tom istom roku bol Hongkong šiestym najväčším obchodným partnerom EÚ. V priebehu prvých deviatich mesiacov roku 2010 sa bilaterálny obchod medzi EÚ a Hongkongom značne zotavil a zvýšil o 29,9 % na 37,9 miliárd EUR.

Európska únia bola po pevninovej Číne a Britských Panenských ostrovoch najväčším zahraničným investorom v Hongkongu, jej príspevok k celkovým PZI v roku 2009 predstavoval 9,9 %. Investície Hongkongu v Európe sa trvalo rozvíjali ako jeden z hlavných zdrojov priamych investícií z Ázie.

Napriek globálnej hospodárskej kríze je Hongkong stále domovom jedného z najväčších európskych podnikateľských spoločenstiev v Ázii a naďalej priťahuje veľký počet európskych občanov, ktorí na toto územie prichádzajú žiť a pracovať a ktorých celkový počet bol koncom roka 2010 podľa oficiálnych údajov hongkongskeho imigračného úradu približne 31 100. EÚ bola v júni 2010 najväčším zdrojom zahraničných spoločností v Hongkongu so 423 regionálnymi centrálnymi, 654 regionálnymi zastúpeniami a 590 miestnymi zastúpeniami³, ktorých počet prekročil aj počet podnikov USA a Japonska. Obchodná prítomnosť EÚ v Hongkongu zahŕňa širokú škálu odvetví, najmä finančné a obchodné služby, obchod, logistiku, výstavbu a maloobchod. Okrem iného sú spoločnosti EÚ teraz kľúčovými aktérmi Hongkongu v sektore bankovníctva, poisťovníctva a cenných papierov.

Zasadnutie štvrtého štruktúrovaného dialógu medzi Európskou komisiou a vládou OAO Hongkong sa konalo 22. novembra 2010 v Bruseli. Na zasadnutí sa rozoberala široká paleta otázok od hospodárskych vzťahov vrátane obchodu a investícií až po spoluprácu v oblasti letectva, životného prostredia, výskumu, technológií, inovácie a vzdelávania. Obe strany s uspokojením poznamenali, že ich obchodné a hospodárske vzťahy sa naďalej prehĺbujú a bilaterálny obchod sa vytrvalo vracia na úroveň, akej sa tešil pred finančnou krízou. Vzástli konštruktívne výmeny názorov na regulačnú reformu odvetvia finančných služieb, ako aj v oblasti bezpečnosti hračiek.

---

³ Zdroj: Hongkongský úrad pre sčítanie ľudu a štatistiku.

Po niekoľkých rokoch diskusií medzi Európskou komisiou a Hongkongom, ako aj po otvorení bilaterálnych rokovaní medzi Nemeckom a Hongkongom v roku 2008 dospela Komisia s Hongkongom v roku 2010 k dohode o spôsobe obnovenia právnej istoty pre bilaterálne dohody o leteckých službách medzi EÚ a Hongkongom.

Rok 2010 bol v znamení viacerých návštev na vysokej úrovni z Bruselu v Hongkongu. V januári navštívil Hongkong komisár Kuneva (pre zdravie a ochranu spotrebiteľa), aby sa zúčastnil na otvorenom dialógu iniciatívy za bezpečnosť hračiek APEC. V auguste 2010 sa komisár Semeta (pre dane a colnú úniu, audit a boj proti podvodom) stretol s príslušnými stranami Hongkongu na diskusii o záležitostiach týkajúcich sa daní a colných poplatkov; zatiaľ čo hongkonským orgánom zablahoževal ku krokom uskutočneným vo vykonávaní štandardov OECD na pomoc v daňových záležitostiach, zdôraznil pretrvávajúci záujem EÚ a jej členských štátov o ustanovenie osobitnej spolupráce s Hongkongom v oblasti príjmov z úspor s cieľom zabezpečiť zdanenie investorov EÚ v súlade s pravidlami ich členských štátov pobytu, ako je uvedené v smernici EÚ o zdaňovaní príjmu z úspor a v sprievodných dohodách. V septembri viedol generálny riaditeľ Deffaa (pre dane a colnú úniu) delegáciu colných úradníkov na ôsmom zasadnutí spoločného výboru EÚ a Hongkongu pre colnú spoluprácu.

Počet činností Programu obchodných informácií pre Hongkong a Macao Európskej únie (EUBIP), na ktorého financovaní sa podieľa Európska komisia a ktorý riadi Európska obchodná komora v Hongkongu, vzrástol a činnosti sa stali rozmanitejšími. Počas roku 2010 bola udelená priorita právnym predpisom o finančných službách, CEPA, životnom prostredí, telekomunikáciách, colných poplatkoch a daniach. Pre viacero odvetí, v ktorých má európsky obchod a priemysel vedúce postavenie, napr. informačné a komunikačné technológie (IKT) a finančné služby, boli zriadené obchodné rady. Tie poskytujú vzájomnému medzivládne dialógu dôležité priemyselné informácie. EUBIP sa ukázal ako úspešný kanál vedúci k lepšiemu porozumeniu medzi podnikateľskými spoločenstvami EÚ a Hongkongu.

Hongkong je aj naďalej centrom slobodnej tlače a slobody prejavu, popredným regionálnym mediálnym centrom. Úsilie Európskej únie v oblasti verejnej diplomacie sa sústreďuje na zatraktívnenie a zviditeľnenie EÚ v Hongkongu podľa novej Lisabonskej zmluvy. Od 1. januára 2010 zastupuje EÚ Úrad Európskej únie pre Hongkong ako koordinátor a sprostredkovateľ v osobitnej administratívnej oblasti Hongkong. Lisabonská zmluva ponúka EÚ príležitosť ďalej zintenzívniť vzťahy s Hongkongom. V úzkej spolupráci s členskými štátmi EÚ, ktoré majú na tomto území oficiálne zastúpenie, poskytuje Úrad EÚ pohotovú a podstatnú informáciu o obchode a regulačných politikách EÚ, energetike a zmene klímy, finančnej regulácii, medzikultúrnom dialógu a úlohe EÚ vo svete.

Hongkong prekonal globálnu krízu bez akýchkoľvek veľkých systémových problémov. Jeho zdravé hospodárske a finančné základy, jeho otvorená ekonomika a jeho stabilné právne prostredie založené na rešpektovaní pravidla zákona a nezávislosti súdov sú pozoruhodnými prvkami pre zvyšovanie obchodných a investičných tokov s EÚ a zároveň slúžia ako vstupná brána do pevninovej Číny a regiónu.